

експонуються; більше того, учені-текстологи в своїй роботі користуються обычно фотокопіями і лише в рідких випадках звертаються до оригіналам. Все це робиться в цілях максимальної збереженості ціннішого народного достояння – пушкінського рукописного насліддя.

Таким образом, графіка А.С. Пушкіна цікава не тільки, як своєобразний коментарій до його біографії і творчості; вона незвичайно виразлива і талантлива сама по собі. «Сила художественного впливу малюнків А.С. Пушкіна незлічима – так вільно і артистично штрих, так пластична лінія, такого лаконізму, виразливості, такої гострої характеристики, порой веселої карикатурності, порой ніжнішого ліризму досягає поет-художник в стрімливо набросаних або задумливо виведених малюнках... Пушкінське мистецтво графіки має властивостями мистецтва слова великого російського поета... Стрімкість малюнка А.С. Пушкіна, крайня лаконічність його, узагальнюючий погляд художника, відбираючий в предметі лише найважливіше, – всі ці органічні риси пушкінської графіки родять його зобразительне мистецтво з естетикою нашого століття. Незапланованим стрибком в наступне століття представляється малюнок А.С. Пушкіна. Ця особливість його графіки притаманна тільки мистецтву гениєв» – так характеризує А.С. Пушкіна-художника Т.Г. Цявловська [1, с. 7].

Список использованных источников:

1. Болдинские рисунки А.С. Пушкина. 1830 год. Альбом. Горький: «Волго-Вятское книжное изд-во», 1976. 63 с.: 24 ил.
2. Добужинский М.В. О рисунках Пушкина // Новый журнал / The New Review. – 1976. – Кн.125. – С. 145-159.
3. Зарецкий Н.В. Пушкин-рисовальщик // Рисунки писателей. Сборник статей / Сост. С.В. Денисенко. СПб.: Изд-во: «Академический проект», 2000. С. 305-311.
4. Муза Е.В. «Быстрый карандаш». М.: Изд-во: «Советская Россия», 1974. 48 с.
5. Пруткина М. Рисунки А.С. Пушкина. К 180-летию со дня рождения поэта // Русский язык за рубежом. – 1979. – №3. – С. 114-116.

Хоменко А.С.

студент,

Київський університет імені Бориса Грінченка

СУЧАСНА ІНТЕРПРЕТАЦІЯ «ЗОЛОТОГО ПЕРІОДУ»

ГУСТАВА КЛІМТА В РОБОТАХ ІГНЕ ПРАДЕРА

Художник Густав Клімт [1, с. 7] один з родоначальників стилю модерн. Основний акцент в його творчості припадає на жіночі тіла, зображені з ноткою легкого еротизму. Найвідомішим в кар'єрі живописця є так звані «Золотий період» (1898-1901 р.). Клімт був лідером руху Віденського авангарду, і був дуже активним учасником товариства художників – новаторів. Його портрети,

написані в більш зрілому віці, мали легкість, химерність, свіжість і соковиті відтінки одночасно.

Сучасники захоплено стежили за творчістю майстра: для жінок було честю виступити в якості моделі, а багаті чоловіки вважали за необхідне купувати картини художника, щоб згодом прикрасити ними інтер'єр своєї квартири. Це вважалося показником заможності і причетності до високого, духовного та художнього. «Поцілунок», «Юдиф», «Золота Адель» сьогодні розтиражовані в самих різних видах: продаються як репродукції (в плакатних варіантах і на полотні), так і предмети домашнього вжитку, на яких зображені фрагменти робіт австрійського майстра. За мотивами його картин створюються скульптури, вишиваються полотна з бісеру та муліне.

Виходець з Богемії навряд чи розраховував на таку приголомшливу славу [2, с. 27]. Друга дитина в сім'ї, він рано навчився малювати. Спочатку робив начерки будинку під керівництвом свого батька-ювеліра. А пізніше вступив до художнього училища при Австрійському музеї мистецтв. Там маестро завзято вивчав живопис архітектури. І вже через кілька років після закінчення престижного закладу у всю розписував фресками театри в Рієці і Карлових Варах. За плідну творчість Клімт навіть отримав почесну нагороду – «Золотий хрест» від тодішнього імператора Франца Йосифа. У 1897-му році художник відкриває «Віденський сецессион» – суспільство без особливої доктрини, куди увійшли представники реалізму, натуралізму і символізму. Метою організації було проведення виставок і просування молодих авангардистів. Уряд підтримав ідею і здав в оренду ділянку землі, на якому планувалося звести експозиційний центр. Сам Клімт тоді захоплюється пейзажем. На озері Аттерзе він проводить не один день, напрацьовує ескізи для своїх майбутніх полотен. З природних пазлів майстер складає свою персональну мозаїку, де орнаментом служать фруктові сади, березові гаї, килими різнокольорових польових квітів.

«Я художник. Художник, який пише кожен день з ранку до вечора. Фігури, пейзажі, час від часу – портрети. Я недостатньо добре володію словом, щоб взятися за розповідь про свою роботу... Якщо вам дійсно хочеться більше дізнатися про мене, як про художника, подивіться уважніше на мої картини, – писав в своєму щоденнику Клімт».

А потім буде Італія ... Модерніст із захватом стане розглядати до найдрібніших деталей символіку будівель Венеції і Равенни. Так виникне найзнаменитіший період живописця – золотий.

В 2015 році, велика австрійська шанувальниця Густава Клімта, Інге Прадера вирішила по своєму інтерпретувати «золотий період» художника, щоб допомогти благодійному фонду зібрати гроші для людей хворих на СНІД [3]. Для оголошеної акції фотограф задумала здійснити незвичайний флеш-моб. Австрійка взялася «переписати» на новий лад картини видатного художника. Те, що Інге вибере саме його виявилось досить передбачуване. Для Австрії майстер – істинний зразок живопису і ікона стилю. Його твори вже давно стали візитною карткою країни.

Однією з найзначніших робіт золотого напрямку прийнято вважати цикл «Бетховенський фриз», присвячений дев'ятій симфонії Бетховена.

Панно Клімта були представлені публіці в 1902-му році і розміщувалися відразу на трьох стінах. Що, по суті справи, не дивно: в довжину полотна були тридцять чотири метри, а в висоту цілих два! На них зображували боротьба добра зі злом. Центральна композиція отримала назву «Ворожі сили». Головним її героєм є Тифон – давньогрецький велетень, породжений богинею Землі Геєю і богом темної безодні Тартаром. Страшного гіганта в образі горили оточують з одного боку горгони – символи смерті, божевілля, хвороби. З іншого – жінки, які уособлюють хіть і хтивість. У Клімта багато витіюватих ліній, плавно переплітаються одна з одною. Варіант Прадера більш прямий.

До вже наявних персонажів Ігне додала нових – чоловіків з розмальованими обличчями і розпатланим волоссям. Вони стоять з відкритими ротами, ніби співають на повний голос шаманські мотиви. Відтінки австрійка вибрала трохи яскравіші. У них відчувається сила вогню, поєднана з порочністю.

На іншій картині «Даная» майстер відтворив давньогрецький міф про те, як царю Акрису напроорокували, що він помре від руки власного внука. Побоюючись страшної смерті, владика засадив свою доньку Данаю в підземну вежу. Але в'язниця не вберегла від пророцтва. У дівчину закохався сам Зевс. На полотні Клімта молода особа забулася в солодких снах, оточена золотим дощем – породження творця неба і грому. Сучасне трактування від австрійського фотографа задає ще більший акцент на блиск дорогоцінного металу. У Ігне він всюди. З цього сплаву створений одяг Данаї 21-го століття, а також ковдру, на якому, згорнувшись калачиком, лежить героїня. Головний бог Олімпу і зовсім піднесений в образі монет, що падають в достатку звідкись зверху.

«Мені здається, що в «Данай» Клімт висловив свої особисті почуття, – говорить австрійка. Якщо уважно подивитися на полотно, в ньому неможливо знайти ні одну зайву деталь. Все лаконічно і точно. Пропорції спотворені навмисно. Це робить дівчину більш привабливою. А ще як би дистанціює від глядача. У своїй версії я не стала гратися з відповідністю, вирішивши залишити все як є».

Ще одне полотно, яке не вислизнуло від чіпкого погляду Прадера, носить назву «Смерть і життя». Його Клімт в прямому сенсі слова побудував на алегоричних мотивах. Смерть показана млявою самотньою фігурою з оголеним черепом замість обличчя. Життя, навпаки, виконане множинними обрисами чоловіків і жінок, обхопивши один одного. В руках вони ніжно тримають немовлят – новий паросток, продовження роду. Ігне Прадера вирішила розбавити нерівність і додала до смерті поваленого ангела. Він завмер, опустивши плечі. Його чорні крила мляво повисли вниз. Чоло прикрите темним вінком, з якого спадає вуаль.

Можна зробити висновок, що з робіт Ігне вийшла така своєрідна персоніфікація людських пороків. Хоча фотограф вважає, що трактування може бути абсолютно будь-яким. До критики своїх творінь вона завжди готова і рада почути чужі думки. Ігне впевнена, що інша точка зору завжди корисна і може

наштовхнути на створення чергових творів. Вони, можливо, коли-небудь стануть шедеврами з великої літери, як творчість Густава Клімта у свої часи.

Список використаних джерел:

1. Густав Клімт, 1862-1918 [Альбом]. Авт. текста Ж. Нере; Пер. с англ. Е. Калмыкова – Кельн: Taschen, Арт-Родник, 2000.
2. Густав Клімт [Альбом]. Авт. текста М. Кини – Москва: Белый город, 1998.
3. Портфолію Ігне Прадер – PRADER. URL: <http://www.prader.at/index2.php?id=62>.

Черносова Т.О.

старший викладач,

*Харківський національний університет міського господарства
імені О.М. Бекетова*

НЕОБХІДНІСТЬ РЕКОНСТРУКЦІЇ ТА МОДЕРНІЗАЦІЇ СУЧАСНИХ ПАРКІВ (НА ПРИКЛАДІ ПАРКУ «ЮНІСТЬ» В М. ХАРКОВІ)

Сучасна екологічна ситуація міст займає одне з провідних місць у політичному і громадському житті суспільства. Кінець ХХ – початок ХХІ сторіччя ознаменувався посиленням негативного впливу людини на навколишнє середовище і, зокрема, на існуючі зелені насадження. Більшість сучасних міст відчувають дефіцит озеленення. Щорічно кількість нових споруд зростає, що, в свою чергу, серйозно впливає на мікроклімат і рівень забруднення навколишнього середовища, зменшуються території садів, парків, скверів тощо.

Застосування традиційних містобудівних прийомів допоможе збільшити площі території зелених насаджень в місті:

- збільшення площі парків, скверів, бульварів за рахунок знесення малоцінної, морально застарілої, з високим фізичним зносом забудови та окремих будівель;
- створення нових парків на територіях колишніх промислових зон тощо;
- реконструкція існуючих парків, бульварів, скверів у відповідності до сучасних норм;
- застосування додаткових прийомів озеленення території міста.

В теперішній час в м. Харкові нараховується близько двохсот парків та скверів різної площі та різного функціонального призначення. Але більшість з них не відповідають сучасним вимогам санітарного стану та благоустрою, не задовольняють потреби міського населення в різноманітності відпочинку, а тому потребують невідкладної реконструкції та модернізації.

Одним з таких є парк «Юність», який був відкритий в 1978 р. і знаходиться в Холодногірському районі практично на в'їзді до міста. Функціональне